

Asiantuntijalausunto valtioneuvoston selontekoon EU-politiikasta (VNS 7/2020 vp)

Suomen Biokierto ja Biokaasu ry, SBB, kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto.

Tässä asiantuntijalausunnossa tarkastellaan selontekoa uusiutuvan energian, bio- ja kiertotalousperiaatteiden näkökulmista.

Selonteon mukaan Suomen tavoitteena on sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä Euroopan unioni, joka on maailman kilpailukykyisin ja sosiaalisesti ehein ilmastoneutraali talous. SBB kannattaa esitettyjä tavoitteita, sillä ne tukevat Suomen vahvuuksia ja huomioivat Suomen erityispiirteet. Covid-19-kriisin sekä kansainvälisen politiikkamyllerryksen keskellä on tärkeää, että myös ympäristöasioista pidetään huolta, sillä se on reitti varmistaa kestävyysasioiden toteutuminen myös pitkällä aikavälillä.

Ilmastoneutraali EU vuoteen 2050 mennessä

SBB kannattaa sitä, että **luonnonmonimuotoisuus** on otettu vahvasti mukaan Suomen seuraavien vuosien painopisteisiin. Luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen huolettaa jo yksittäisenä teemana, sekä sitä kautta, että sillä on kiinteä yhteys ilmastomuutoksen hillintää ja sopeutumiseen.

Lisäksi kannatamme lämpimästi selonteossa esille **nostettuja periaatteita**, joita Suomi noudattaa päättäessään toimista kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen osalta. Periaatteita ovat kustannustehokkuus, ennakoitavuus, pitkäjänteisyys, suotuisan investointiympäristön luominen kestävällä tavalla sekä teknologianeutraalisuus.

SBB pitää hyvänä sitä, että Suomi on aktiivinen kiertotalouden saralla. Seuraavat vuodet ovatkin tärkeitä kiertotalouden edistämisen kannalta ja Suomen on tärkeä olla aktiivinen. Tässä yhteydessä haluamme muistuttaa, että kierrätysmateriaalien käytön edistämiseen liittyvä lainsäädäntö on laaja ja moninaista, ja useat asiat menevät tuote-, jäte- ja kemikaalilainsäädäntöjen rajapintaan. Vuosina 2021-2023 ajankohtaisia EU-tasoisia kiertotalouteen linkittyviä säädöshankkeita ovat myös EU:n valtiotukisäännöt energia- ja ympäristöasioista, uusiutuvan energian direktiivin uudelleen arviointi, jätevedenpuhdistuksen ja -lietteen säädösten arvioinnit, ja EU-lannoiteasetuksen sekä REACH-arvioinnin jatkotyöt.

Samaan aikaan toimeenpannaan kansalliseen lainsäädäntöön EU-lannoiteasetusta ja jätedirektiivejä. Kiertotalous linkittyy myös kiinteästi ilmasto- ja energia-asioihin sekä biodiversiteettiin.

SBB pitää tärkeänä sitä, että Suomi osallistuu aktiivisesti toimiin **energiajärjestelmän uudistamiseksi**. Tässä yhteydessä haluamme muistuttaa, että vedyn ohella myös biometaan/biokaasu pidetään mukana tarkastelussa. Biometaan jää helposti vedyn varjoon energiajärjestelmäkeskusteluissa. Biokaasu on heti käyttöön otettavissa ja jo kaupallisessa vaiheessa oleva polttoaine, ja sen reitti markkinoille on siksi nopeampi kuin vedyn.

SBB kannattaa Suomen kantaa **päästökauppamekanismin** kehittämisestä (yleinen, merenkulku ja tieliikenne). Liikenteen päästöjen vähentämisen osalta pidämme tärkeänä, että Suomi ajaa mahdollisimman laajaa keinovalikoimaa, jossa kestävästi tuotetut biopolttoaineet ja biokaasu ovat mukana. SBB halua lisäksi muistuttaa, että vuosina 2021-2022 komissio tulee antaa useita tärkeitä EU-tason säädöshankkeita, jotka vaikuttavat maantieliikenteen päästöjen vähentämiseen (mm. Vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuria koskevalla direktiivin päivitys, ajoneuvojen CO₂-stadandit päivitykset sekä uusiutuvan energian direktiivin päivitys).

SBB kannattaa sitä, että EU edistää **uusiutuvien polttoaineiden** (nestemäiset ja kaasumaiset biopolttoaineet) käyttöä liikenteessä, mihin on olemassa vahvat perusteet niin ilmaston, kustannustehokkuuden, energiaomavaraisuuden kuin aluepoliittisesta näkökulmasta. SBB ei kannata Suomen linjausta, että EU-tasolla uusiutuvia polttoaineita ohjataan erityisesti lento- ja meriliikenteen sekä raskaan liikenteen käyttöön. Perusteluina esitämme, että biokaasun riittävyyden osalta henkilöautosegmentin kulutus on suhteellisten pientä joka tapauksessa verrattuna raskaaseen kalustoon (esim. 130 000 henkilöautoa kuluttaa 1,3 TWh liikennekaasua ja 6 000 kuorma-autoa 2,4 TWh liikennekaasua). Paikallisella tasolla henkilöajoneuvosegmentti voi olla taloudellisesti mielekäs ratkaisu biokaasuntuottajalle. Lisäksi on huomattava, että sama paineistetun kaasun jakeluinfra on käytettävissä jäteautoille, paikallisbusseille ja henkilöautoille. Biokaasu on monipuolinen polttoaine, sillä sitä voidaan hyödyntää laivoissa, raskaissa ajoneuvoissa, linja-autoissa ja henkilöautoissa sekä energian tuotannossa.

Luonnonvarojen kestävä käyttö

SBB pitää hyvänä asiana sitä, että Suomi on aktiivinen **maankäyttösektorin hiilinielujen** osalta. SBB pitää tärkeänä sitä, että Suomi edistää myös maatalousmaan hiilinielujen syntymistä. Tässä yhteydessä haluamme muistuttaa, että maatalousmaan hiilen sitomisessa on oleellista tarkastella samaan aikaan myös maaperän kasvukuntoa, elinvoimaisuutta ja ravinteiden kiertoa. Maatalouden hiilinielujen osalta tutkimus ei ole vielä niin kehittynyttä kuin metsien osalta, joten panostaminen tutkimukseen ja laskentasaäntöjen kehittämiseen on oleellista. SBB näkee vaarana sen, että maatalouden hiilinieluasiat jäävät metsistä käytävän keskustelun varjoon.

Biotalous osalta haluamme huomauttaa, että metsäteollisuuden ja -talouden ohella biotalouteen kuuluvat myös maatalouden biomassat sekä yhteiskunnan ravinnerikkaat biomassat, jotka usein unohtuvat kansallisesta biotalouskeskustelusta.

SBB kannattaa sitä, että Suomi on aktiivisesti edistämässä **kestävää ruuan tuotantoa**. SBB haluaa muistuttaa, että onnistunut toimenpano edellyttää tiivistä yhteistyötä arvo- ja tuotantoketjun toimijoiden sekä eri hallinnon alan edustajien kesken. Ravinnekierto ja biokaasu linkittyvät tähän kokonaisuuteen.

Uudistava kasvupolitiikka ja yhtenäisemmät sisämarkkinat

EU:n valtiontukisääntöjen osalta haluamme muistuttaa, että Euroopan komissio on määrä antaa vuonna 2021 ehdotus valtiontuen uusista suuntaviivoista ympäristönsuojelulle ja energia-alalle. Aloitteella komissio tarkastaa nykyisiä suuntaviivoja teollisuusstrategian, digitalisaation ja eurooppalaisen vihreän kehityksen ohjelman mukaisesti. Valtiontukisäännöt ovat oleellisia uusiutuvalle energian ja kiertotaloudelle, sillä useat niihin liittyvät liiketoiminnot ovat vasta kehitysvaiheessa, ja markkinat eivät vielä toimi.

Energian sisämarkkina-asioiden osalta haluamme muistuttaa, että komissio antaa vuonna 2021 säädösehdotuksen EU:n tulevasta kaasumarkkinoiden sääntelykehyksestä.

Energiajärjestelmän integrointia koskevan EU:n strategian mukaisesti komissio aikoo tarkastella kaasumarkkinoiden sääntelykehystä helpottaakseen uusiutuvien kaasujen

käyttöönottoa. Tässä yhteydessä Komissio aikoo muun muassa pohtia hajautetusti ja paikallisissa järjestelmissä erillään tuotettujen uusiutuvien kaasujen liittämistä infrastruktuuriin ja pääsyä markkinoille. Suomessa kaasuverkko sijaitsee ainoastaan Etelä-Suomessa, minkä vuoksi Suomelle on tärkeää varmistaa, että hajautetusti ja paikallisesti tuotetut uusiutuvat kaasut huomioidaan tarkastelussa. Myös uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin tarkistaminen kesäkuussa 2021 mahdollistaa biokaasun tuotannon ja kysynnän kehityksen vauhdittamiseen.

Lisätiedot

Anna Virolainen-Hynnä, Toiminnanjohtaja | Suomen Biokierto ja Biokaasu ry |
+358 400 987 805 | anna.virolainen-hynna@biokierto.fi

Suomen Biokierto ja Biokaasu ry, SBB, edustaa yrityksiä ja henkilöitä, jotka ovat kiinnostuneita biokaasusta, uusiutuvista kaasuista, kaasuautoilusta ja ravinnekierrosta. SBB jäsenistön osuus Suomen biokaasun tuotannosta on yli 70 %, käytössä olevista liikennekaasun jakeluasemista 85 % sekä yli 50 % kierrätysravinnetuotannosta